VENDIM
Nr. 469, datë 6.7.2022

PËR MIRATIMIN E RAPORTIT VJETOR PËR NDIHMAT SHTETËRORE TË VITIT 2021

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të pikës 2, të nenit 32, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, "Për ndihmën shtetërore", të ndryshuar, me propozimin e ministrit të Financave dhe Ekonomisë, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

Miratimin e raportit vjetor për ndihmat shtetërore të vitit 2021, që i bashkëlidhet këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDËSKRYEMINISTËR
Arben Ahmetaj

RAPORTI VJETOR
PËR NDIHMAT SHTETËRORE TË VITIT 2021

PËRMBLEDHJE

Raporti vjetor për ndihmat shtetërore është hartuar në zbatim të detyrimeve të sanksionuara në nenin 71, pika 5, të MSA-së dhe në marrëveshjen e CEFTA-s 2006, për sigurimin e transparencës ndërkombëtare. Raporti është përgatitur nga Drejtoria e Politikave të Zhvillimit Ekonomik, në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë mbështetur në vendimet e Komisionit të Ndihmës Shtetërore për autorizimin e ndihmës shtetërore. Në mënyrën e paraqitjes dhe të analizës së të dhënave në raport është ndjekur metodologjia e Komisionit Evropian.

Të dhënat e përfshira në këtë raport janë raportuar nga zbatuesit e skemave të ndihmës shtetërore të miratuara sipas vendime të miratuara nga Komisioni i Ndihmës Shtetërore, si: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (MFE), Agjencia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive (AKPA), Agjencia Shqiptare e Zhvillimit të Investimeve (AIDA), Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, Bashkia e Tiranës, Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, dhe Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë. Pavarësisht se ky raport është për vitin 2021, në të gjenden të dhëna për të gjithë periudhën 2014–2021, duke bërë një krahasim të ndihmës shtetërore, përgjatë këtyre viteve, si në nivel kombëtar, ashtu edhe në raport me ndihmën shtetërore, të dhënë në vendet e BE-së.

Raporti jep një përshkrim të objektivave kryesorë, që janë arritur në fushën e ndihmës shtetërore në Shqipëri, si dhe të instrumentet kryesore të përdorura në periudhën 2017–2021. Shuma e ndihmave shtetërore të dhëna në Shqipëri gjatë viteve 2017–2021 është vlerësuar në rreth 53,070.36 milionë lekë (388.54 milionë €), prej të cilave 4,633.30 milionë lekë (37.44 milionë €), që përfaqësojnë 0.25% të PBB-së, janë dhënë në vitin 2021. Në totalin e ndihmës së dhënë për vitin 2021, vendin kryesor (rreth 54.2%) e zënë ndihmat horizontale, ndërsa ndihma sektoriale përbën 45.8% të ndihmës gjithsej. Megjithatë, pjesa më e madhe e skemave që japin ndihmë shtetërore nuk e tejkalon kufirin *"de minimis"* të Bashkimit Evropian dhe, si të tilla, përgjithësisht nuk paraqesin problem në këndvështrimin e tregtisë ndërkombëtare.

Instrumentet kryesore të ndihmës shtetërore në Shqipëri gjatë vitit 2021 janë grantet dhe përjashtimi nga taksat, rimbursimi apo reduktimi i shkallës tatimore.

Në zbatim të nenit 32, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, "Për ndihmën shtetërore", të ndryshuar, pas miratimit nga Këshilli i Ministrave, raporti vjetor për ndihmat shtetërore për vitin 2021 do t'i përcillet Komisionit Evropian.

Përmbajtja

PËRMBLEDHJE
I. PËRKUFIZIMI I NDIHMËS SHTETËRORE
1.2 Metodologjia për raportimin e ndihmës shtetërore
II. NDIHMA SHTETËRORE NË VITIN 2021
2.1 Vështrim mbi ndihmën shtetërore në periudhën 2017–2021
2.2 Kategoritë e ndihmës shtetërore
2.2.1 Ndihma shtetërore horizontale
2.2.2 Ndihma shtetërore sektoriale
III. INSTRUMENTET E SHPËRNDARJES SË NDIHMËS SHTETËRORE

I. PËRKUFIZIMI I NDIHMËS SHTETËRORE

- Baza ligjore

Në Shqipëri, ligji i ndihmës shtetërore përcakton rregullat e dhënies së ndihmës shtetërore duke respektuar detyrimet që rrjedhin nga marrëveshja e stabilizim-asociimit. Ligji i ndihmës shtetërore nr. 9374, datë 21.4.2005, "Për ndihmën shtetërore", të ndryshuar, jep përkufizimin e ndihmës shtetërore, kushtet për miratimin e ndihmës shtetërore, kompetencat e strukturave përgjegjëse, procedurën e autorizimit, monitorimin dhe kthimin e ndihmës shtetërore, si edhe detyrimin për hartimin e raportit vjetor për ndihmën shtetërore.

- Përkufizimi i ndihmës shtetërore

Në bazë të nenit 4, pika 1, ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, "Për ndihmën shtetërore", të ndryshuar, përcaktohet se:

> *"Përveç rasteve të parashikuara ndryshe në këtë ligj, ndalohet çdo ndihmë e dhënë nga burimet shtetërore, në çfarëdolloj forme, e cila, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, shtrembëron ose kërcënon të shtrembërojë konkurrencën, duke dhënë përparësi për një ose disa ndërmarrje të caktuara ose për prodhimin e produkteve të caktuara, për aq sa mund të ketë ndikim në plotësimin e detyrimeve të ndërmarra nga Republika e Shqipërisë në marrëveshjet ndërkombëtare që përmbajnë dispozita të ndihmës shtetërore".*

Gjithashtu, neni 71, "Konkurrenca dhe dispozita të tjera ekonomike", i Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit ndërmjet Komuniteteve Evropiane e Shteteve të tyre Anëtare dhe Republikës së Shqipërisë[1], përcakton se:

> *"Praktikat në kundërshtim me këtë nen vlerësohen në bazë të kritereve që lindin nga zbatimi i rregullave të konkurrencës të aplikueshme në Komunitet, sidomos në nenet 81, 82, 86 dhe 87 të Traktatit Themelues të Komunitetit Evropian dhe instrumenteve interpretuese që përdoren nga institucionet e Komunitetit."*

- Përfitues i ndihmës shtetërore

Përfitues i ndihmës shtetërore është çdo ndërmarrje ose individ që, nëpërmjet akteve dhe masave të ndërmarra nga shteti, siguron përfitime financiare. Në përcaktimin nëse një masë është ndihmë shtetërore në kuptim të nenit 4, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, "Për ndihmën shtetërore", të ndryshuar, dhe të nenit 107(1) të TFEU-së, strukturat e ndihmës shtetërore vlerësojnë plotësimin e kritereve të mëposhtme:

- Masa duhet të jepet nga shteti dhe të përfshijë burimet shtetërore;
- Masa duhet të japë një avantazh ndaj ndërmarrjeve të caktuara ose sektorëve të caktuar; si edhe
- Masa ndikon në konkurrencë dhe mund të ndikojnë në tregtinë midis shteteve anëtare.

Çfarë nuk përbën ndihmë shtetërore?

[1] Ligji nr. 9590, datë 27.7.2006, "Për ratifikimin e Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe komuniteteve evropiane e shteteve të tyre anëtare".

a) Ndihma për organet publike dhe njësive të vetëqeverisjes lokale dhe rajonale, të cilat kryejnë një aktivitet joekonomik;

b) Masa të përgjithshme të destinuara për të gjitha ndërmarrjet dhe të gjithë sektorët e ekonomisë në vend, të tilla si masat tatimore të përgjithshme etj.;

c) Prokurimi i mallrave dhe i shërbimeve me çmimin e tregut.

1.2 Metodologjia për raportimin e ndihmës shtetërore

Ndihma shtetërore për industrinë dhe shërbimet përfshin kategorinë e ndihmës horizontale dhe ndihmës sektoriale.

Ndihma shtetërore horizontale përfshin:

- Ndihmën për kërkim-zhvillim dhe inovacion;
- Ndihmën për ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme;
- Ndihmën për punësim;
- Ndihmën për trajnim;
- Ndihmën operacionale;
- Ndihmën për sportin;
- Ndihmën për kulturën.

Ndihma shtetërore sektoriale përfshin:

- Ndihmën për transportin publik;
- Ndihmën për shërbimin publik;
- Ndihmën për infrastrukturën *broadband;*
- Ndihmën për turizmin.

Ndihma shtetërore jepet duke përdorur disa instrumente, si:

A1 – Subvencione dhe grante;

A2 – Përjashtimi nga taksat, shtyrja e taksave, ulje e shkallës së tatimit ose zbritje e kontributit në sigurimet shoqërore;

A3 – Garancitë shtetërore.

II. NDIHMA SHTETËRORE NË VITIN 2021

2.1 Vështrim mbi ndihmën shtetërore në periudhën 2017–2021

A) Ndihma shtetërore krahasuar me treguesit kryesore socio-ekonomike

Tabela nr. 1: Ndihma shtetërore krahasuar me disa me tregues socio-ekonomike 2014–2021

Treguesit	Njësia matjes	2014	Shkalla ndihmës 2014	2015	Shkalla e ndihmës 2015	2016	Shkalla e ndihmës 2016	2017	Shkalla e ndihmës 2017	2018	Shkalla e ndihmës 2018	2019	Shkalla e ndihmës 2019	2020	Shkalla e ndihmës 2020	2021	Shkalla e ndihmës 2021
PBB	milionë	1,395.3	0.23	1,434.3	0.15	1,472.5	0.19	1,510.6	0.24	1,696.7	0.33	1,691.9	0.50	1,644.1	1.87	1,890.3	0.25
Të punësuar (15-64 vjec)	nr	1,015,924	3,234	1,015,836	4,750	1,110,281	2,504	1,167,785	3,253	1,184,413	4,687	1,210,615	7,007	1,172,988	25,225	1,198,377	3,857
Popullsia	nr	2,889,104	1,126	2,880,703	1,741	2,876,101	975	2,873,457	1,322	2,866,376	1,937	2,862,427	2,963	2,829,741	10,871	2,829,741	1,637
Ndihma shtetërore	milionë	3252.78		5034.99		2815.34		3798.67		3551.34		8,482.45		30,761.82		4,633.30	

Burimi: MFE

Tabela nr. 1 paraqet të dhënat për ndihmën shtetërore gjithsej në Shqipëri në periudhën 2015–2021, si edhe treguesit e përqindjes së ndihmës shtetërore ndaj GDP-së; ndihmë shtetërore për person të punësuar dhe ndihma shtetërore për person të popullsisë. Ndihma shtetërore gjithsej në vitin 2021 është dhënë në vlerën totale 4,633.3 milion lekë (37.44 milion euro). Shkalla e ndihmës shtetërore ndaj PBB-së u ul nga 1.87 % më 2020-n, në 0.25 % në vitin 2021.

Grafiku nr. 1 paraqet shkallën e ndihmës shtetërore ndaj PBB për periudhën 2014–2021.

Grafiku nr. 1: *Ecuria e ndihmës shtetërore në raport me PBB 2014–2021*

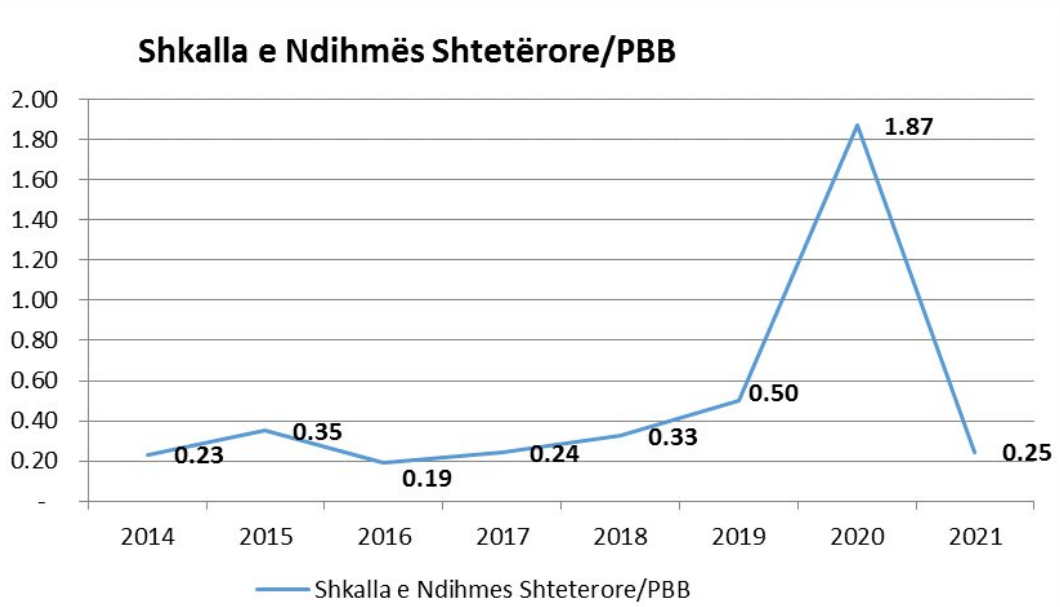

B) Shkalla e ndihmës shtetërore në Shqipëri dhe shtetet e Bashkimit Evropian

Tabela nr. 2 paraqet informacion për ndihmën shtetërore në Shqipëri dhe 28 shtetet anëtare të Bashkimit Evropian për periudhën 2018–2019.

Tabela nr. 2: *Shkalla e Ndihmës shtetërore ndaj PBB për periudhën 2018–2019*

Periudha / Shtetet	2018	2019
Shqipëri	0.33	0.5
Belgjikë	0.79	0.94
Bullgari	0.99	0.42
Ceki	1.60	1.33
Danimarkë	1.54	1.40
Gjermani	1.45	1.54
Estoni	1.03	1.16
Irlandë	0.16	0.23
Greqi	0.31	0.54
Spanjë	0.34	0.31
France	0.90	0.85
Kroaci	1.53	1.29
Itali	0.42	0.35
Qipro	0.46	0.47
Letoni	1.00	0.99
Lituani	1.51	1.68
Luksemburg	0.24	0.26
Hungari	2.05	1.67
Maltë	3.32	1.80
Holandë	0.35	0.33
Austri	0.45	0.46
Poloni	1.12	1.02
Portugali	0.52	0.45
Romani	0.54	0.64
Slloveni	0.88	0.83
Sllovaki	0.48	0.60
Finlandë	0.82	0.78
Suedi	0.91	0.80
Mbretëria e Bashkuar	0.44	0.51

***Burimi*:** *Komisioni Evropian, DG Competition*[2] *dhe MFE (%)*

[2]https://webgate.ec.europa.eu/comp/redisstat/databrowser/view/AID_SCB_OBJ/default/table?lang=en&categor

2.2 Kategoritë e ndihmës shtetërore

Sipas metodologjisë së Bashkimit Evropian, ndihma shtetërore ndahet në dy kategori:

- Ndihmë shtetërore horizontale; dhe
- Ndihmë shtetërore sektoriale.

Ndihma shtetërore horizontale jepet për një numër të madh përfituesish, pa dhënë preferenca për ndonjë aktivitet ekonomik, ndërmarrje ekonomike, produkt apo shërbim, duke minimizuar efektet në konkurrencë.

Ndihma shtetërore sektoriale jepet për aktivitete dhe sektorë të veçantë, duke pasur një ndikim më të madh në konkurrencën në treg.

***Tabela nr. 3**: Ndihma shtetërore gjithsej 2018–2021 ndarë sipas kategorive (në milionë lekë)*

KATEGORIA	2017			2018			2019			2020			2021		
	mln lekë	mln euro	në %	mln lekë	mln euro	në %	mln lekë	mln euro	në %	mln lekë	mln euro	në %	mln lekë	mln euro	në %
Ndihma Horizontale	**2,379.88**	**17.86**	**63.2%**	**4,032.54**	**32.00**	**74.5%**	**4,210.44**	**34.23**	**49.8%**	28,815.79	232.84	93.76%	2,511.09	20.29	54.20%
Punësimi	196.79	1.48	5.2%	111.78	0.88	2.0%	247.73	2.01	2.9%	0.51	0.00	0.0%	44.40	0.36	0.2%
Trajnim	276.98	2.08	7.4%	150.48	1.18	2.7%	98.22	0.80	1.2%	3.50	0.03	0.0%	67.36	0.54	0.2%
Sport	218.80	1.64	5.8%	104.01	0.82	1.9%	121.72	0.99	1.4%	125.31	1.01	0.4%	185.90	1.50	0.8%
Kultura	39.58	0.30	1.1%	134.00	1.05	2.4%	63.32	0.51	0.7%	93.99	0.76	0.3%	84.04	0.68	0.3%
Ndihma operacionale	5.02	0.04	0.1%	1,642.90	12.88	30.0%	1,532.50	12.46	18.1%	27,475.35	222.01	95.3%	325.30	2.63	1.1%
Kërkim, zhvillim dhe inovacion	1,595.38	11.97	42.4%	1,895.98	14.86	34.6%	2,080.24	16.75	24.4%	1,096.00	8.86	3.8%	1,768.02	14.29	6.1%
SME	47.33	0.36	1.3%	43.39	0.34	0.8%	86.71	0.71	1.0%	21.13	0.17	0.1%	36.08	0.29	0.1%
Ndihma Sektoriale	**1,383.79**	**10.38**	**36.8%**	**1,400.00**	**10.97**	**25.5%**	**4,246.37**	**34.53**	**50.2%**	1,918.25	15.50	**6.24%**	2,122.21	17.15	**45.80%**
Transport publik (Hekurudha)	400.00	3.00	10.6%	400.00	3.14	7.3%	400.00	3.25	4.7%	400.00	3.23	20.9%	400.00	3.23	20.9%
Shërbimi publik	974.90	7.32	25.9%	1,000.00	7.84	18.2%	400.00	3.25	4.7%	720.00	5.82	37.5%	380.00	3.07	19.8%
Infrastruktura Broadband	-	-	-	-	-	-	491.96	4.00	5.8%	54.25	0.44	2.8%	71.65	0.58	3.7%
Turizmi	8.89	0.07	0.2%	-	-	-	2,954.41	24.02	35%	744.00	6.01	38.8%	1,270.56	10.27	66.2%
TOTALI	**3,763.67**	**28.25**	**100**	**5,482.54**	**42.97**	**100**	**8,456.81**	**68.76**	**100**	**30,734.04**	248.34	**100**	**4,633.30**	37.44	**100**

***Burimi:** Drejtoria e Politikave të Zhvillimit Ekonomik, MFE*

***Grafiku nr. 2:** Ndihma shtetërore gjithsej 2017–2021*

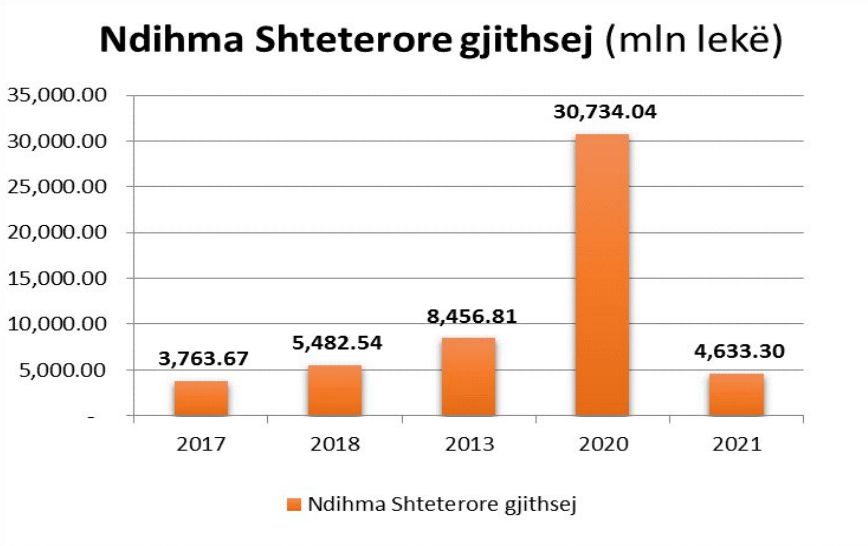

***Burimi:** Drejtoria e Politikave të Zhvillimit Ekonomik, MFE*

***Grafiku nr. 3:** Ndihma shtetërore horizontale/sektoriale 2017–2021*

---

y=AID_SCB_OBJ.

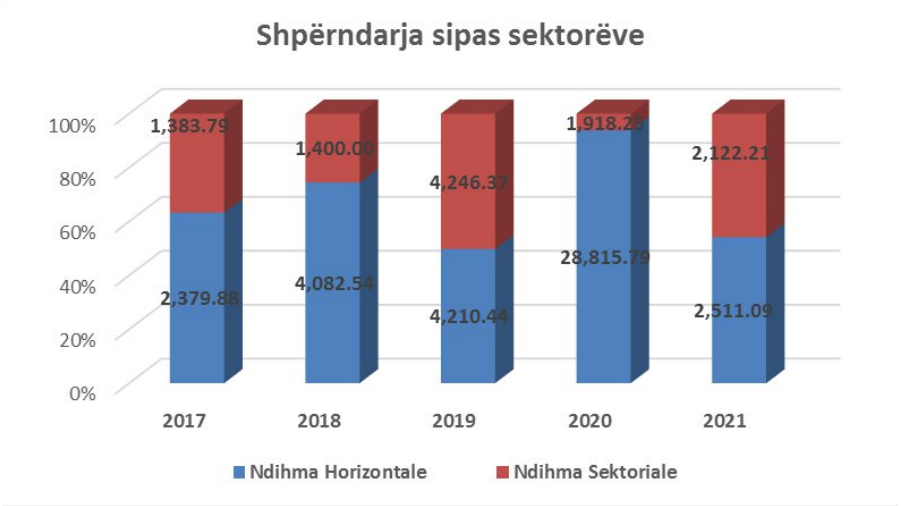

Burimi: *Drejtoria e Politikave të Zhvillimit Ekonomik, MFE*

Të dhënat në tabelën 3 dhe të paraqitura në grafikun 3 tregojnë se në vitin 2021 ndihma shtetërore horizontale zë pjesën më të madhe të ndihmës shtetërore gjithsej me 54.2 %, ndërsa kategoria e ndihmave sektoriale përbën 45.8 %.

Në terma nominalë, shpenzimet e përgjithshme të ndihmës shtetërore në vitin 2021 u ulën me 26,100.74 milion lekë krahasuar me shpenzimet e vitit 2020. Ky ndryshim i përgjithshëm është rezultat i faktorëve, si: 1. Rritje e ndihmës shtetërore për punësimin me 43.89 milion lekë; 2. Rritje e ndihmës shtetërore për trajnimin me 94.21 milion lekë; 3. Rritje e ndihmës shtetërore për mbështetjen e sportit me 63.86 milion lekë; 4. Rritje e ndihmës shtetërore për sportin me 60.59 milionë lekë; 5. Ulje e ndihmës shtetërore për kulturën me 9.95; 6. Ulje e ndihmës operacionale me 27,150.05 milion lekë; 7. Rritje e ndihmës shtetërore për kërkimin dhe zhvillimin prej 672.02 milion lekë; 8. Rritje e ndihmës shtetërore për SME-të me 14.95 milion lekë; 9. Ulje e ndihmës shtetërore për shërbimin publik (ujësjellësit) me 340 milion lekë; 10. Rritje e ndihmës për infrastrukturën *broadband* me 526.56 milion lekë; dhe 11. Rritje e ndihmës shtetërore për turizmin me 526.56 milion lekë.

2.2.1. Ndihma shtetërore horizontale

Në vitin 2021 ndihma shtetërore horizontale në vlerë absolute është 2,511.09 milion lekë (20.29 milion euro). Peshën kryesore për këtë kategori të ndihmës e zë ndihma për kërkim dhe zhvillim me 6.1%.

Tabela nr. 4*: Ndihma shtetërore horizontale 2017–2021*

Ndihma Horizontale	2017		2018		2019		2020		2021	
	mln LEK	mln EUR	mln LEK	mln EUR	mln LEK	mln EUR	mln LEK	mln EUR	mln LEK	mln EUR
Punësimi	196.79	1.48	112.10	0.88	247.73	2.01	0.51	0.00	44.40	0.36
Trajnim	276.98	2.08	150.48	1.18	98.22	0.80	3.50	0.03	67.36	0.54
Sport	218.80	1.64	104.01	0.82	121.72	0.99	125.31	1.01	185.90	1.50
Kultura	39.58	0.30	134.00	1.05	63.32	0.51	93.99	0.76	84.04	0.68
Ndihma operacionale	5.02	0.04	1,642.90	12.88	1,532.50	12.46	27,475.35	222.01	325.30	2.63
Kerkim, zhvillim dhe inovacion	1,595.38	11.97	1,895.98	14.86	2,060.24	16.75	1,096.00	8.86	1,768.02	14.29
SME	47.33	0.36	43.39	0.34	86.71	0.71	21.13	0.17	36.08	0.29
TOTALI	**2,379.88**	**17.86**	**4,082.86**	**32.00**	**4,210.44**	**34.23**	**28,815.79**	**232.84**	**2,511.09**	**20.29**

Burimi*: Drejtoria e Politikave të Zhvillimit Ekonomik, MFE*

Grafiku nr. 4*: Ecuria e ndihmës shtetërore horizontale 2017–2021*

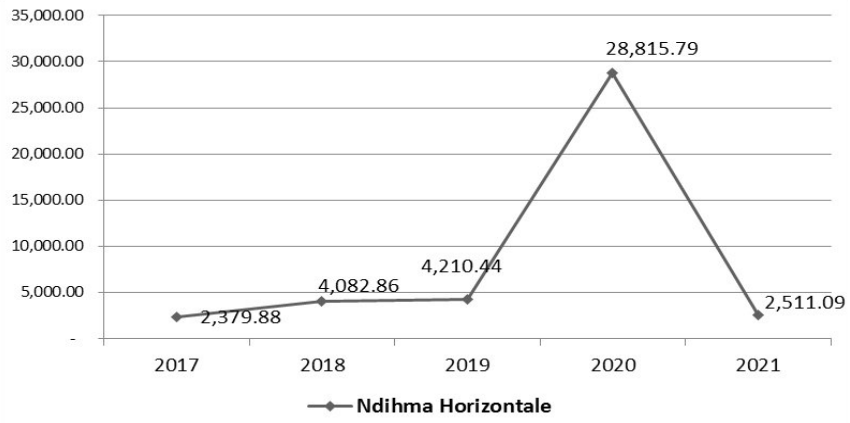

Grafiku nr. 5: *Struktura e ndihmës shtetërore horizontale më 2021-shin*

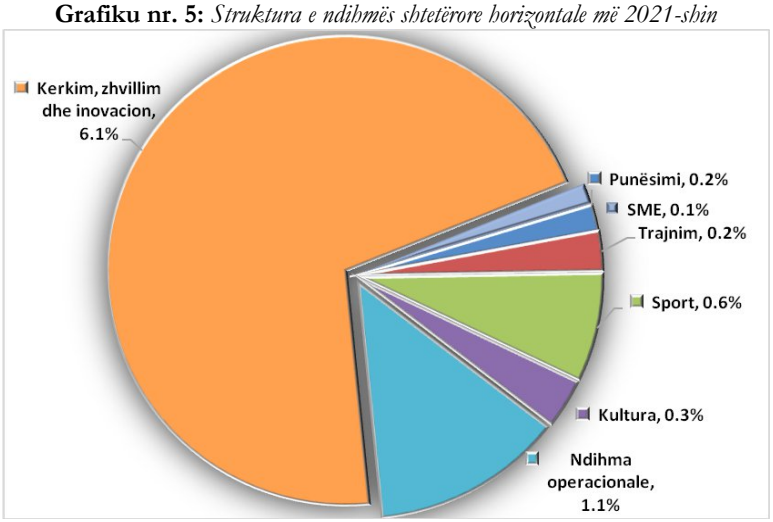

Në mënyrë më të detajuar të dhënat për ndihmën shtetërore horizontale janë si vijon:

Ndihma për punësim: Ndihma për punësim është e autorizuar me vendimin e Komisionit të Ndihmës Shtetërore nr. 100, datë 16.10.2020, "Autorizim i ndihmës shtetërore 'Programi i nxitjes së punësimit nëpërmjet punësimit, formimit në punë dhe praktikave profesionale'". Sipas VKM -17 u punësuan, u formuan nëpërmjet punës dhe praktikat profesionale 1095 persona.

- **Programi i punësimit:** Për këtë program u planifikuan 55.877.069 lekë dhe u realizuan fakt 44.406.923 lekë ose 80% e fondit të planifikuar.

Nëpërmjet këtij programi kanë përfituar gjithsej 155 subjekte, të cilat kanë punësuar **292 punëkërkues të papunë**.

Ndihma për trajnim: Ndihma për trajnim është e autorizuar me vendimin e Komisionit të Ndihmës Shtetërore nr. 100, datë 16.10.2020, "Autorizim i ndihmës shtetërore 'Programi i nxitjes së punësimit nëpërmjet punësimit, formimit në punë dhe praktikave profesionale'".

- **Programi i formimit nëpërmjet punës:** Për këtë program u planifikuan 32.574.347 lekë dhe u realizuan fakt 30.954.538 lekë ose 95% e fondit të planifikuar.

Nëpërmjet këtij programi kanë përfituar gjithsej 79 subjekte, të cilat kanë punësuar 226 punëkërkues të papunë.

- **Programi i Praktikave Profesionale:** Për këtë program u planifikuan 40.460.771 lekë dhe u realizuan fakt 36.402.697 lekë ose 90% e fondit të planifikuar.

Nëpërmjet këtij programi kanë përfituar gjithsej 85 subjekte, të cilat kanë punësuar 458 punëkërkues të papunë.

Ndihma për sportin: Ndihma për sportin është e autorizuar me vendim të Komisionit të Ndihmës Shtetërore nr. 54, datë 26.1.2015, "Për skemën ekzistuese të mbështetjes me grante nga buxheti i shtetit në sektorin e sportit". Për këtë skemë ndihme, objektivi kryesor i së cilës është

nxitja e kulturës së sportit, edukimit të sportit dhe aktiviteteve fizike, duke rritur pjesëmarrjen e shtetasve në sport, për vitin 2021 janë dhënë 185.9 milion lekë.

Ndihma për nxitjen e kulturës: Ndihma për kulturën është e autorizuar me vendim të Komisionit të Ndihmës Shtetërore nr. 56, datë 4.6.2015, "Autorizim i ndihmës shtetërore për veprimtaritë, të mirat dhe shërbimet kulturore". Në vitin 2020 ndihma shtetërore për nxitjen e kulturës është në vlerën 84.04 milion lekë në formën e mbështetjes financiare me fonde publike, për 160 projekte në programin e artit dhe kulturës.

Ndihma operacionale: Në këtë kategori përfshihen të dhëna të ndihmës shtetërore të autorizuara me vendim të Komisionit të Ndihmës Shtetërore nr. 24, datë 2.5.2008, "Për përcaktimin e kushteve dhe procedurave për rimbursimin e akcizës së lëndëve djegëse, të konsumuar në serrat me ngrohje për prodhimin e produkteve industriale dhe agroindustriale, të cilat përdoren për nevojat teknologjike të prodhimit". Për vitin 2021 dhënësit dhe zbatuesit e ndihmës shtetërore raportojnë ndihmën shtetërore në shumën 325.29 milion lekë, nëpërmjet skemës së rimbursimit të akcizës së lëndëve djegëse, të konsumuar në serrat me ngrohje për prodhimin e produkteve industriale dhe agroindustriale, me përfitues 7 subjekte.

Ndihma për kërkim dhe zhvillim: Ndihma shtetërore për kërkim dhe zhvillim është dhënë për ndërmarrjet që nënshkruajnë "marrëveshje hidrokarburesh" dhe nënkontraktuesit e tyre, duke iu ofruar një përjashtim nga tatimi mbi vlerën e shtuar të të gjithë kontraktorëve dhe nënkontraktorëve për realizimin e fazave të kërkimit dhe të zhvillimit të operacioneve hidrokarbure. Në vitin 2021 është raportuar se kompanitë e huaja që kryejnë operacione hidrokarbure në Shqipëri kanë përfituar përjashtime në import (TVSH dhe përjashtime doganore), në shumën 1,768. 02 milion lekë (në vitin 2020 shuma e përjashtimeve ishte 1,096.0 milion lekë).

Ndihma për SME: Në këtë kategori përfshihen të dhëna të ndihmës shtetërore të autorizuara me vendim të KNSH-së nr. 99, datë 16.10.2020, "Autorizim i Ndihmës Shtetërore 'Mbështetje Financiare (grant) për biznese të reja 'të gjelbra', të cilat bazohen në një model ekomiqësor ose biznese ekzistuese, të cilat tentojnë të shndërrohen në biznese 'të gjelbra', duke futur elemente '*Go-Green'* në to'"; me vendim të KNSH-së nr. 101, datë 15.12.2020, "Autorizim i ndihmës shtetërore, "Për fuqizimin e të rinjve dhe të rejave"; dhe me vendim të KNSH-së nr. 103, datë 19.7.2021, "Autorizim i ndihmës shtetërore 'Për fuqizimin e grave dhe nxitja e sipërmarrjes'. Bashkia e Tiranës raporton dhe vlera e ndihmës gjithsej për SME-të është 36.08 milion lekë, duke përfituar gjithsej.

- Skema e autorizuar me vendim të KNSH-së nr. 99, datë 16.10.2020, "Autorizim i Ndihmës Shtetërore 'Mbështetje Financiare (grant) për biznese të reja 'të gjelbra', të cilat bazohen në një model ekomiqësor ose biznese ekzistuese, të cilat tentojnë të shndërrohen në biznese 'të gjelbra', duke futur elemente '*Go-Green'* në to'", me përfitues 24 subjekte.
- Skema e autorizuar me vendim të KNSH nr. 101, datë 15.12.2020, "Autorizim i ndihmës shtetërore, 'Për fuqizimin e të rinjve dhe të rejave', me përfitues 18 subjekte.
- Skema e autorizuar, me vendim të KNSH-së nr. 103, datë 19.72021, "Autorizim i ndihmës shtetërore, 'Për fuqizimin e grave dhe nxitja e sipërmarrjes'", me përfitues 20 subjekte.

2.2.2 Ndihma shtetërore sektoriale

Në vitin 2021 ndihma shtetërore sektoriale në vlerë absolute është 2,122.21 milion lekë (17.15 milion euro). Pesha për këtë kategori në totalin e ndihmës në vitin 2021 është 45.8%.

Tabela nr. 5*: Ndihma shtetërore sektoriale 2017–2021*

Ndihma sektoriale	2017		2018		2019		2020		2021	
	mln LEK	mln EUR	mln LEK	mln EUR	mln LEK	mln EUR	mln LEK	mln EUR	mln LEK	mln EUR
Transport publik (Hekurudha)	400.00	3.00	400.00	3.14	400.00	3.25	400.00	3.23	400.00	3.23
Shërbimi publik	974.90	7.32	1,000.00	7.84	400.00	3.25	720.00	5.82	380.00	3.07
Infrastruktura Broadband	-	-	-	-	491.96	4.00	54.25	0.44	71.65	0.58
Turizmi	8.89	0.07	-	-	2,954.41	24.02	744.00	6.01	1,270.56	10.27
TOTALI	1,383.79	10.38	1,400.00	10.97	4,246.37	34.53	1,918.25	15.50	2,122.21	17.15

Burimi: *Drejtoria e Politikave të Zhvillimit Ekonomik, MFE*

Grafiku nr. 6*: Ecuria e ndihmës shtetërore sektoriale 2017–2021*

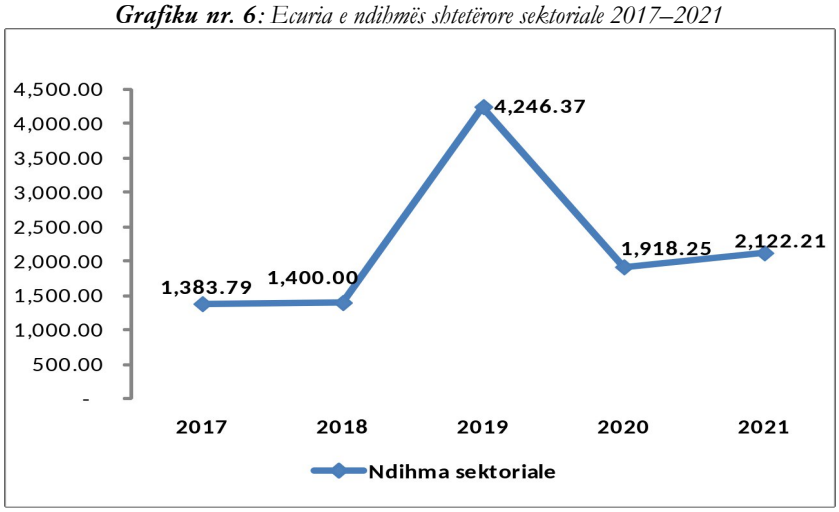

Grafiku nr. 7*: Struktura e ndihmës shtetërore sektoriale 2020*

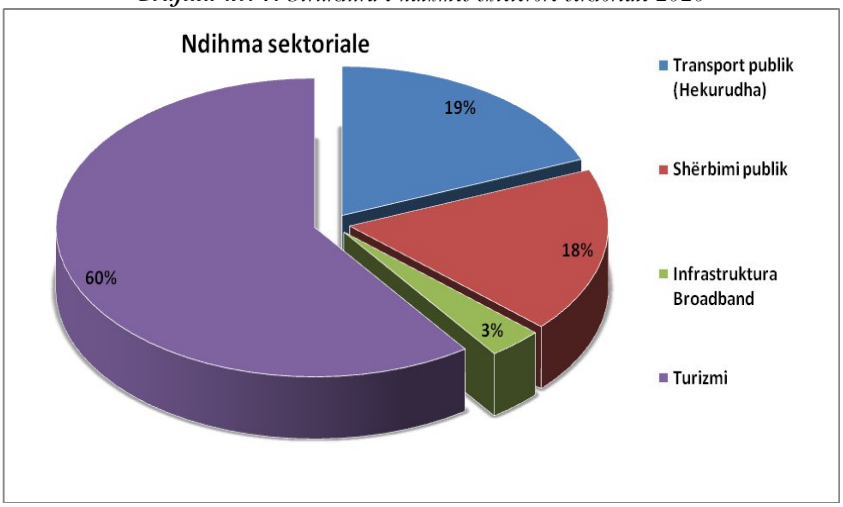

Në strukturën e ndihmës sektoriale (vertikale) për vitin 2021, peshën kryesore e zë ndihma për turizmin (60%).

Ndihma për transportin publik e dhënë nga buxheti i shtetit për mbështetjen e transportit hekurudhor është 400 milionë lekë edhe në vitin 2021.

Ndihma për shërbimet publike: Në vitin 2021 ndihma për shërbimet publike është në formën e subvencionit nga buxheti i shtetit të ndërmarrjeve të ujësjellës-kanalizime në shumën 380 milion lekë.

Ndihma për Infrastruktura Broadband: Në bazë të vendimit të Komisionit të Ndihmës Shtetërore nr. 89, datë 23.4.2019, "Autorizimi i ndihmës shtetërore për digjital-dividenti", Autoriteti i Mediave Audiovizive, në cilësinë e dhënësit të ndihmës shtetërore ka dhënë ndihmën në vlerën 71.65 milionë lekë.

Ndihma për turizmin: Në bazë të vendimit të KNSH-së nr. 82, datë 17.5.2018, "Autorizim i

Ndihmës Shtetërore 'Për skemën e Incentivave Fiskale në Sektorin e Turizmit'", ndihma për sektorin e turizmit nga buxheti i shtetit për vitin 2021 është përfituar nga strukturat akomoduse nga reduktimi i TVSH-se nga 20% në 6% për vitin 2021 në shumën 1253.19 milionë lekë. Në bazë të vendimit të KNSH-së nr. 74, datë 12.12.2016, "Autorizim i ndihmës shtetërore nëpërmjet mbështetjes financiare të projekteve në sektorin e turizmit", në vitin 2021 janë dhënë 17.37 milion lekë me 7 përfitues.

III. INSTRUMENTET E SHPËRNDARJES SË NDIHMËS SHTETËRORE

Ndihma shtetërore e dhënë nga burime shtetërore, në varësi të llojit (instrumentit) të përdorur, përbën një shpenzim real apo potencial të pasurisë publike duke pasur një efekt në mbledhjen e të ardhurave publike. Në vitin 2021, ndihma shtetërore është dhënë kryesisht në formën e subvencioneve dhe incentivave fiskale. Referuar metodologjisë së përdorur nga BE-ja, instrumentet e ndihmës shtetërore klasifikohen, në:

A1 – Subvencione dhe grante;

A2 – Përjashtimi nga taksat, shtyrja e taksave, ulja e normës së taksave dhe zbritje e kontributit në sigurimet sociale;

B – Pjesëmarrja në kapital;

C1 – Hua të buta;

C2 – Instrumente të tjera;

D – Garancitë.

Tabela nr. 6: *Ndihma shtetërore gjithsej sipas instrumenteve*

Ndihma Shtetërore`	Subvencione dhe Grante (A1)	Përjashtim nga taksat, shtyrja e taksave, ulja e normës së taksave dhe zbritje e kontributit në sigurimet sociale (A2)
Ndihma Horizontale		
Punësimi	44.40	
Trajnim	67.36	
Sport	185.90	
Kultura	84.04	
Ndihma operacionale		325.29
Kerkim, zhvillim dhe inovacion		1,768.02
SME	36.08	
Ndihma Sektoriale		
Transport publik (Hekurudha)	400.00	
Shërbimi publik	380.00	
Infrastruktura Broadband	71.65	
Turizmi	17.37	1,253.19
TOTALI	1,286.80	3,346.50

Burimi: *Drejtoria e Politikave të Zhvillimit Ekonomik, MFE*

Instrumenti i përdor më shumë është dhe A2 – Përjashtimi nga taksat, shtyrja e taksave, ulja e normës së taksave dhe zbritje e kontributit në sigurimet social (72 %); A1 – Subvencione dhe grante (28 %), sikurse paraqitet edhe në grafikun nr. 8.

Grafiku nr. 8: *Struktura e shpërndarjes së instrumenteve të ndihmës shtetërore për vitin 2021*

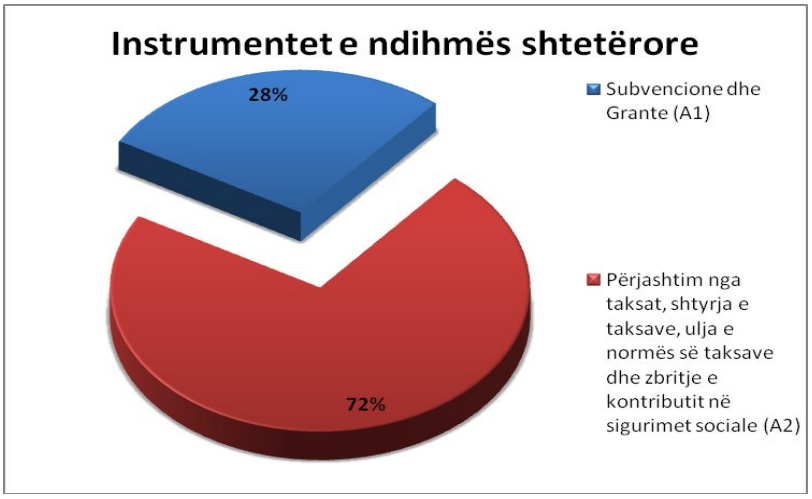
Instrumentet e ndihmës shtetërore
28%
72%
Subvencione dhe Grante (A1)
Përjashtim nga taksat, shtyrja e taksave, ulja e normës së taksave dhe zbritje e kontributit në sigurimet sociale (A2)